

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

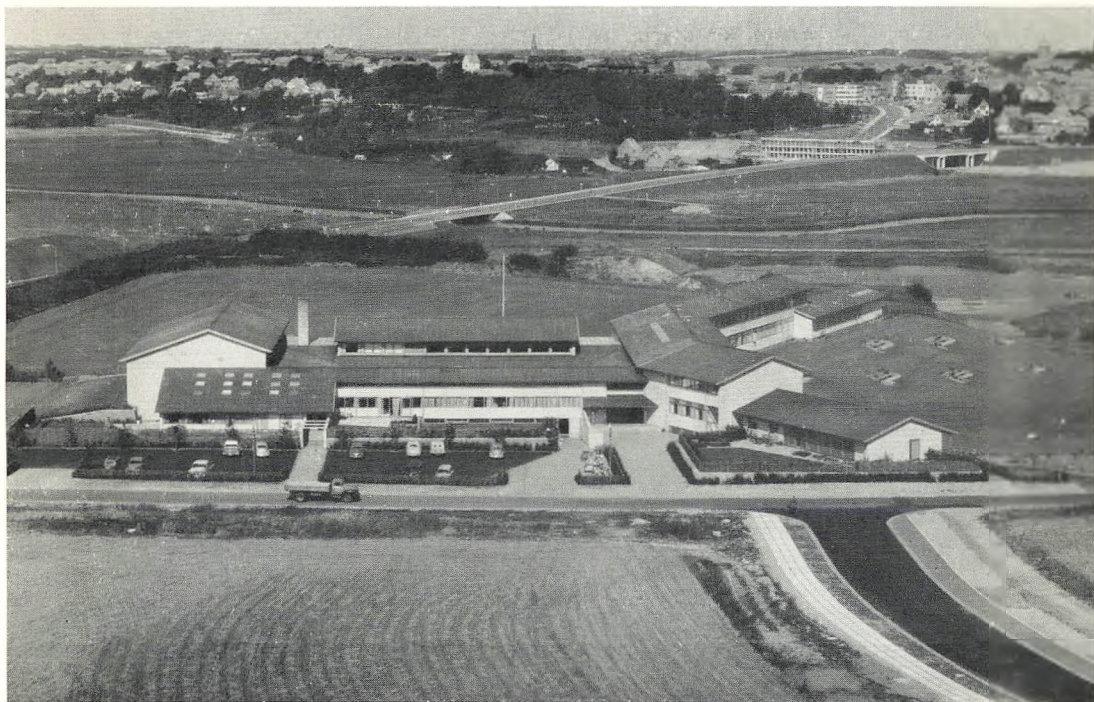
Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

19

1962-63

SKIVE SEMINARIUM

Oplysninger 1962-63

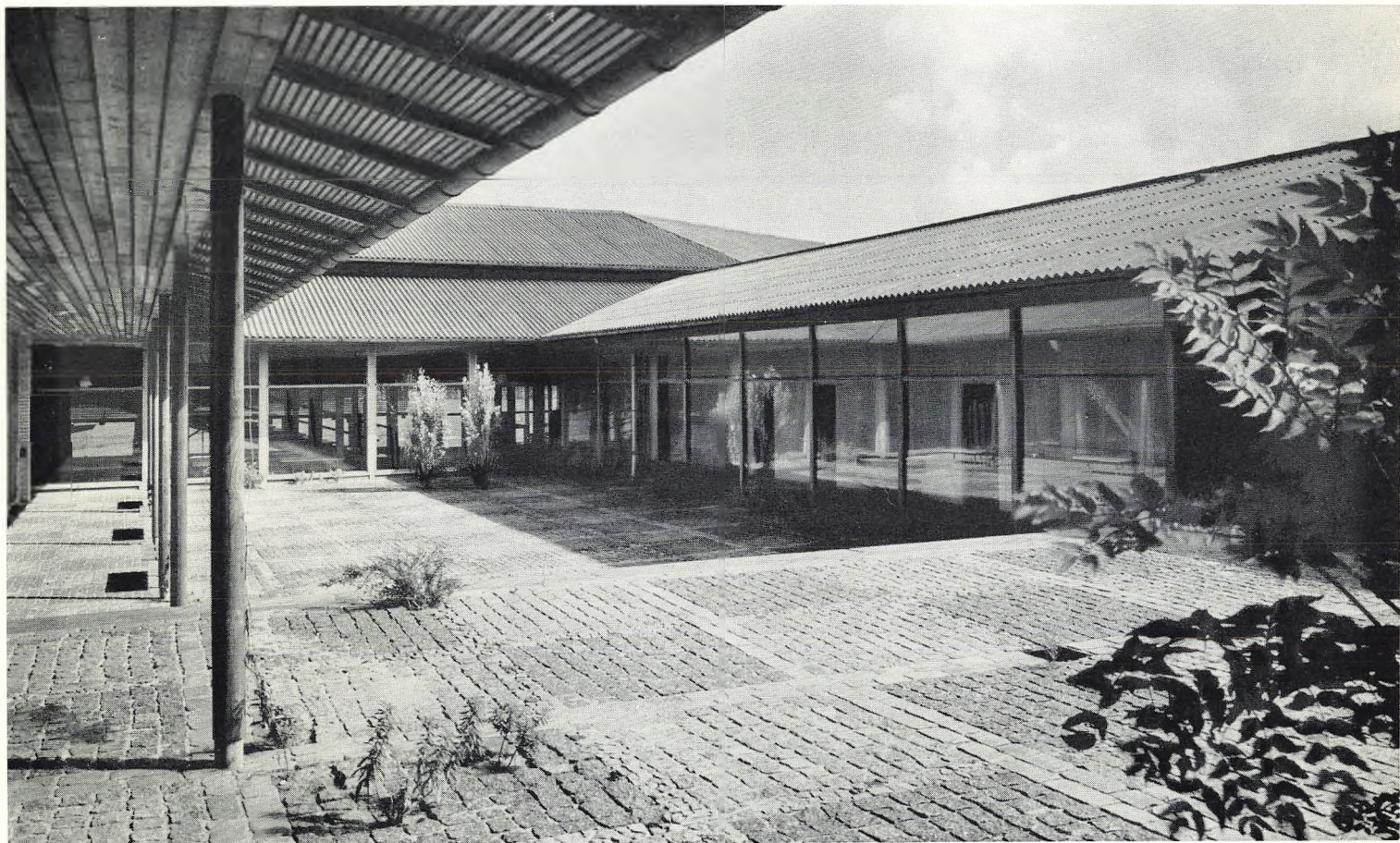
Seminariets organisation

Skive seminarium er en privat, selvejende institution, der har til opgave at uddanne lærere og lærerinder til folkeskolen. Institutionens oprettelse blev godkendt af undervisningsministeriet den 9. april 1952. Seminariets øverste myndighed er et repræsentantskab, blandt hvis medlemmer der vælges en bestyrelse, som lægger hovedlinierne for seminariets virksomhed. Den daglige ledelse varetages af forstander, lærerråd og elevråd.

Repræsentantskabet:

Stiftamtmand *Egede Larsen*, Viborg, formand.
Borgmester *Woldhardt Madsen*, Skive, formand for bestyrelsen.
Amtsskolekonsulent *B. Villumsen*, Viborg, medlem af best.
Dcmmer *K. M. Lorentzen*, Skive.
Økonomiminister *Kjeld Philip*, København.
Folketingsmand *Aksel Ivan Pedersen*, Nykøbing M.
Bagermester *Age Pedersen*, Randers.
Socialleder *Jens Eriksen*, Ribe.
Sognepræst *P. J. Fiig-Pedersen*, Skive.
Provst *A. J. Hansen*, Jebjerg.
Førstelærer *Niels Nielsen*, Overlund.
Købmand *Th. Mikkelsen*, Skive (valgt af Skive byråd).
Kriminalassistent *C. M. Hansen*, Skive (Skive byråd).

Overlærer *N. S. Jensen*, Skive (Skive byråd), medlem af best.
Skatterådsf. *P. Kjærgaard*, Skive (Skive byråd), medlem af best.
Direktør *Jens Dalsgaard*, Roslev (Viborg amtsråd).
Gdr. *Visti Hansen*, Daugbjerg (Viborg amtsråd).
Kreditforeningsdir. *Søren Sørensen*, Oddense (Viborg amtsråd).
Trykker *Liebetau Hansen*, Skive (Arb. opl.forb., Skive).
Tømrer *Peter Jacobsen*, Skive (Arb. fællesorg., Skive).
Ingeniør *Ernst Brøndum*, Skive (Dansk arb.giverf., Skive afd.).
Manufakturhandler *Aa. Buemann*, Skive (Skive handelsst.for.).
Muremester *P. Sørensen*, Skive (Skive industriforening).
Fru læge *Mortensen*, Højslev (Højskoleforeningen for Skive og omegn), medlem af bestyrelsen.
Viceskoleinsp. *C. G. Dyhrberg-Christensen*, Sdr. skole, Skive (Centralbiblioteket i Skive).
Viceskoleinspektør *Arne Nielsen*, Ndr. skole, Skive (Fælleslærerrådet i Skive).
Sparekassedir. *A. Andersen*, Skive (Pengeinstitutterne i Skive).
Skoleinspektør *H. Hansen*, Skive (Skolelederne i Skive).
Sognerådsfmd. *Niels Christensen*, Højslev (Viborg amts sognerådsforening).
Gdr. *Mathias Støjbjerg*, Grønning, Jebjerg (De danske ungdomsforeninger i Salling og Fjends).
Bankfuldmægtig *Axel Møller*, Skive (KFUM og K i Skive).

Grønnegården

Vejviser

Seminariets adresse: Egerisvej, Skive.

Telefoner:

Kontor og forstanderen privat: 1540.

Pedel og kantinebestyrer: 2090.

Girokonto: 46254.

Forstander: Holger Paaskesen.

(Træffes bedst 14—15 undtagen lørdag,
i øvrigt efter aftale).

Lærerrådets formand: H. Kjems Hansen.

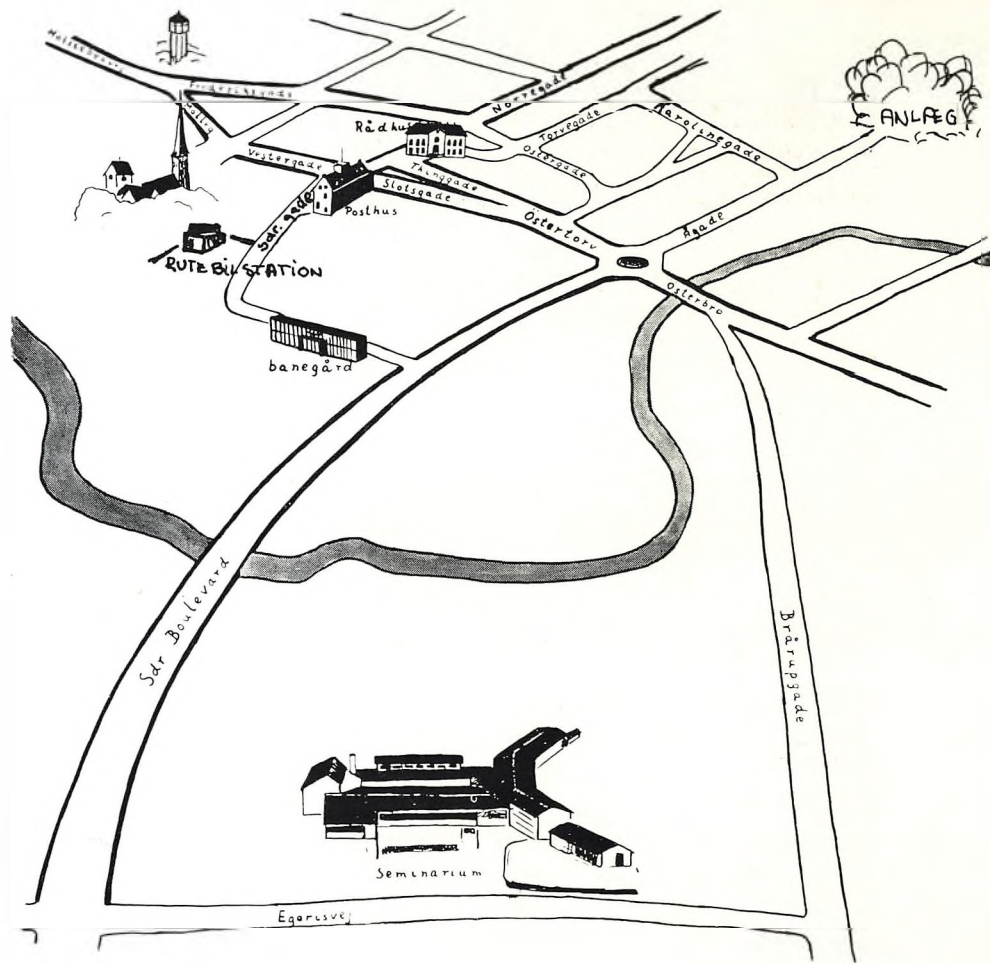
Elevrådets formand: Bent Arentoft.

Regnskabsfører: J. Balle Hansen.

Sekretær: fru Sonja Sarup.

Kantinebestyrer: Svend Rye Torben.

Pedel: A. Søndergaard Nielsen.

Seminariets lærerkræfter

Seminarieforstander Holger Paaskesen (Pædagogik, metodik).
Seminarieadjunkt Knud Andersen (Engelsk, musik, tysk).
Seminarieadjunkt, eks. faglærer Erna Bjerre (Gymnastik, matematik).
Seminarielektor, eks. faglærer Gustav Bjerre (Gymnastik, maskinskrivning, ungdomsundervisning).
Seminarieadjunkt Kaj Bonde (Metodik, praktisk skolegerning, ungdomsundervisning).
Seminarielektor, eks. faglærer Kai Juhl Christensen (Engelsk, gymnastik).
Seminarielektor, cand. psych. Ib Dalsjö (Engelsk, psykologi).
Seminarieadjunkt, statsprøvet musikpædagog Børge Damgaard (Violin).
Seminarielektor Hans Kjems Hansen (Matematik, regning).
Seminarielektor, cand. mag. J. Balle Hansen (Engelsk, historie, tysk).
Seminarieadjunkt, cand. mag. O. Heie (Geografi, naturhistorie).
Seminarieadjunkt, eks. husholdningslærerinde frk. Anna Holsko (Håndgerning, skolekøkken).
Seminarielektor Otto Jørgensen (Naturlære, sløjd).
Seminarielektor, cand. theol. Fritz Lauritsen (Dansk, historie, kristendomskundskab).

Seminarielektor Sigfred Mai (Formning, skrivning, ungdomsundervisning).
Seminarielektor, eks. faglærer Har. Nørgaard Pedersen (Dansk, geografi, metodik, sløjd).
Seminarieadjunkt, cand. mag. Svend Poulsen (Dansk, kristendomskundskab, pædagogik).
Seminarieadjunkt frk. Anna Skøtt (Engelsk, musik).
Seminarieadjunkt, cand. theol. Hans Chr. Wind (Kristendomskundskab, pædagogik).
Kommunelærer Aage Aspel (Naturhistorie).
Sognepræst T. Balle Christensen (Historie).
cand. psych. fru Karen Dalsjö (Psykologi).
Fru Britta Gadegaard Frandsen (Matematik).
Skoleinspektør H. Chr. Hansen (Skemalægning).
Musiklærerinde fru Erna Juul (Klaver, orgel).
Organist, civilingeniør Heinrich Hildebrandt-Nielsen (Klaver, orgel, matematik).
cand. mag. Vibeke Hildebrandt-Nielsen (Klaver).
Kommunelærer Kaj Ove Miltersen (Metodik).
Overlærer Karl Pedersen (Manuelle fag).
Kommunelærer, eks. faglærer Aage Riis (Gymnastik).
Overlærer fru Else Søndergaard (Håndgerning).
Eks. faglærer, vicegymnastikinspektør fru Mette Winkler (Gymnastik).
Violinist Vald. Worm (Violin).

Terrasse og park mod øst

Uddannelsen på seminariet

I den sidste halve snes år er der sket meget betydelige ændringer i den danske læreruddannelse, fremkaldt af udviklingen indenfor folkeskolen og af nye pædagogiske synsmåder i det hele.

Læreruddannelsen var indtil 1948 stærkt præget af eksamensfordringerne, der gav sig udslag i fast formulerede, tildels uforanderlige pensakrav. Undervisningen måtte under disse forhold få en stærk lektiepræget karakter, og lærebøgerne indtog en central stilling. Aktualisering af undervisningen var vanskelig, og om nogen større selvstændighed i arbejdet kunne der ikke blive tale.

Efter forløbet af en forsøgsperiode, der tog sin begyndelse i 1948, og efter en gennemgribende ændring af seminarieloven i 1954 er uddannelsen i dag karakteriseret ved stor frihed for det enkelte seminarium, den enkelte lærer og den enkelte elev. I love og bekendtgørelser er opstillet meget vide rammer for undervisningens indhold. De enkelte seminarier opstiller selv deres undervisningsplaner til ministeriets godkendelse. Eksamen er i de fleste af fagene afløst af vidnesbyrd eller standpunkt-

karakterer, og i de fag, hvor eksamen stadig findes, er lærerens indflydelse øget betydeligt, og formerne stærkt frigjort, således at det ikke fortrinsvis er hukommelse, men modenhed og arbejdssevne, der prøves.

Et liniehold

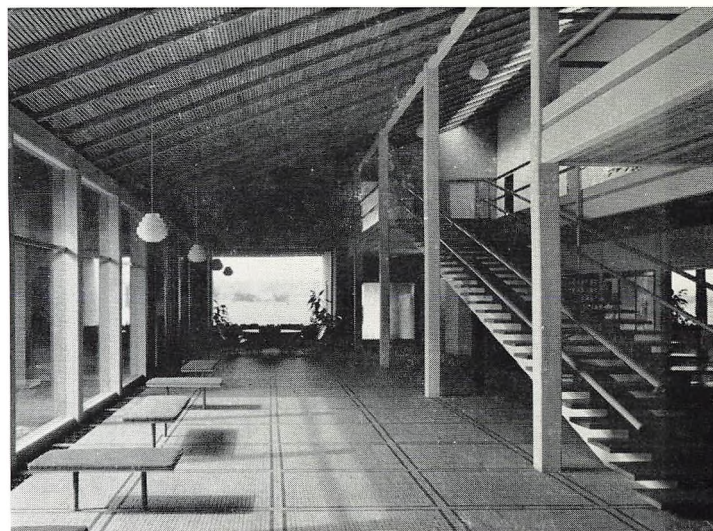
Seminarierne har i meget stort omfang gjort brug af den frihed, der er givet dem. Hvert seminarium har herved fået mulighed for at danne sig sit eget ansigt, men fælles for udviklingen er en tendens til frie, selvstændigt prægede arbejdsformer. Den enkelte lærer kan i samråd med sine elever træffe beslutning om stofvalg. Nye emner kan tages op, efterhånden som udviklingen gør dem aktuelle. Frigørelsen fra eksamenspresset giver mulighed for nye metoder. Samtaler, studiekredsarbejde, gruppearbejde, individuelle arbejdsopgaver med tilhørende rapporter kan komme i betragtning sammen med de mere kendte som forelæsninger og eksaminationer.

Hovedhensigten med undervisningen bliver da ikke at sætte eleverne i besiddelse af et bestemt kundskabsminimum, ens for alle. Et sådant stof er af tvivlsom værdi under vor tids hastigt forløbende udvikling og i de vidt forskellige og ustandseligt skiftende situationer, mennesker i dag stilles i. Hensigten er derimod at opøve eleverne til selvstændig kundskabstilegnelse, at gøre dem fortrolige med fagenes hjælpeklender og træne dem i selvstændig vurdering og bearbejdelse af tilegnet stof.

Kortere sagt: Målet med læreruddannelsen er ikke at gøre eleverne færdige, men at sætte dem i gang.

Som følge af de ændringer i folkeskolens undervisning, der er hidført af folkeskoleloven af 1958, forberedes nu yderligere ændringer i læreruddannelsen, men om omfanget og indholdet af disse kan endnu intet siges.

Aulaen

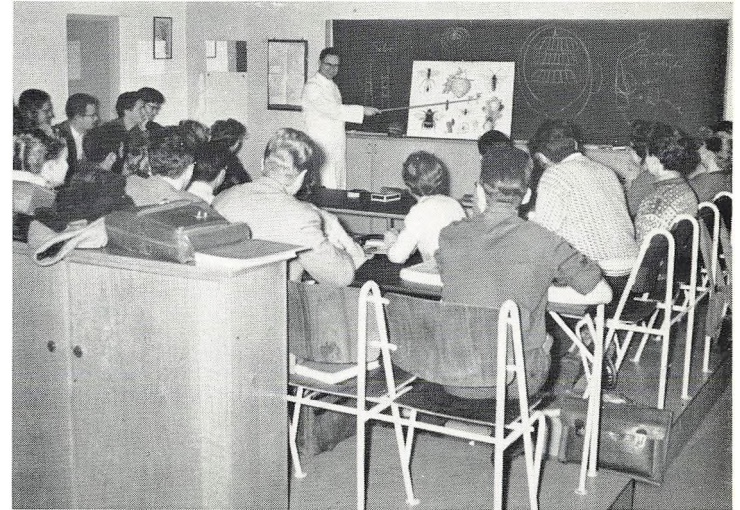
Arbejde og samarbejde

Den frihed, der er givet seminarierne og de enkelte lærere, ønsker man gerne at videregive til eleverne. Alle elever, der optages på seminariet, vil blive betragtet og behandlet som voksne, og der gives dem udstrakt frihed til selv at planlægge og gennemføre deres arbejde. Ævnen og viljen til at arbejde på egen hånd er i det hele et af de mest fremtrædende mål i læreruddannelsen. Eleverne må således ikke forvente, at deres lærere på seminariet fører daglig kontrol med deres arbejde. En seminarielærers opgave under de nuværende studieforhold er ikke at kommandere og kontrollere, men at vejlede og vurdere, og elevernes opgave er ikke at lystre og parere ordre, men at tage et selvstændigt initiativ og søge vejledning. Det forventes, at eleverne er så modne og så positivt indstillet, at de ikke betragter forholdet mellem lærer og elev som et modspillerforhold, men at de virkelig er i stand til at acceptere forholdet som et samarbejdsforhold, og at de forstår betydningen af at være et led i et fællesskab. Elever, der svigter på disse punkter, vil ikke af seminariet kunne anses for egnede til lærergerningen.

Når alt dette er sagt, må det tilføjes, at friheden såvel for lærere som elever har sin grænse. Lige såvel som det forventes af en lærer, at han omfatter alle sine timer med interesse, for-

ventes det af eleverne, at de fordeler deres interesse og energi på samtlige de fag, der indgår i uddannelsen, og lige såvel som en lærer må følge sin arbejdsplan, må eleverne følge deres. Seminarieuddannelsen er ikke et frit studium i samme forstand som f. eks. et universitetsstudium. Seminariet har en fast time-

Naturfagsauditoriet

plan, og der er mødepligt til timerne. Dette princip må være selvindlysende, efter at eksamen i stort omfang er afløst af individuel lærerbedømmelse. Også i denne forbindelse behandles eleverne imidlertid som voksne og ansvarsbevidste mennesker. I tilfælde, hvor en elev har lovlig grund for forsømmelse, forventes det, at denne i forvejen anmeldes til kontoret. Eleven vil ikke blive afkrævet nogen grund, men langt de fleste oplyser selv grunden. I sygdomstilfælde søger eleverne at underrette seminariet snarest muligt.

De to uddannelseslinier

Seminariet har to uddannelseslinier:

- 1) Den 4-årige linie.
- 2) Den 3-årige linie for studenter.

De to linier fører eleverne frem mod samme mål og slutter begge med afgangsbetegnelse, der giver adgang til at søge lærerembeder i folkeskolen.

På begge linier optages såvel mandlige som kvindelige elever. Normalt optages der hvert år en 1. klasse på hver af de to linier.

I liniefag (se side 19) og fri læsning (se side 21) er der

Studiekredsarbejde

adgang til samlæsning mellem elever fra de to linier, og denne mulighed anses i hvert fald i visse af liniefagene for overordentlig værdifuld, idet eleverne fra de to linier på grund af deres forskelligartede erfaringer kan have stor inspirerende indflydelse på hinanden.

Optagelse på seminariet

Til optagelse på seminariet kræves, at den pågældende

- a) ved lægeattest godtgør ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør ansøgeren uskikket til at være lærer i folkeskolen; lægeattesten udstedes på en blanket, der fås på seminariet, og den fremsendes af lægen direkte til seminariets forstander;
- b) fremlægger tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel, deriblandt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad ansøgeren har været sysselsat med siden sin skolegang;
- c) fylder 18 år (for den 3-årige studenterlinie 19 år) inden 1. marts i det kalenderår, i hvilket optagelse finder sted. Seminariet kan dog under særlige omstændigheder tillade optagelse af ansøgere, der fylder 18 år (19 år) inden 1. juni i det angivne kalenderår.
- d) opfylder de faglige forudsætninger, som er gældende for den linie, den pågældende søger optagelse på.

Optagelse på seminariet er endvidere afhængig af, at seminariet efter sit indtryk af ansøgeren og dennes modenhed skønner, at vedkommende er egnet for lærergerningen.

Det kan synes en vanskelig sag at anlægge en forhåndsbedømmelse af et menneskes egnethed for en gerning som lærergerningen, og i mange tilfælde er sagen da heller ikke let. Det bør i denne forbindelse nævnes, at egnethed til lærergerning efter seminariets skøn bl. a. beror på det bredest mulige kend-

skab til verden og mennesker. Der lægges derfor afgørende vægt på, at aspiranterne ikke kommer til seminariet direkte fra et eksamensbord, men at de har prøvet anden beskæftigelse end skolegang. Ud fra dette synspunkt er det ligetil, at dispensation fra aldersbestemmelserne praktisk talt aldrig gives. Den stærke

Flere af lokalerne er utraditionelt møbleret

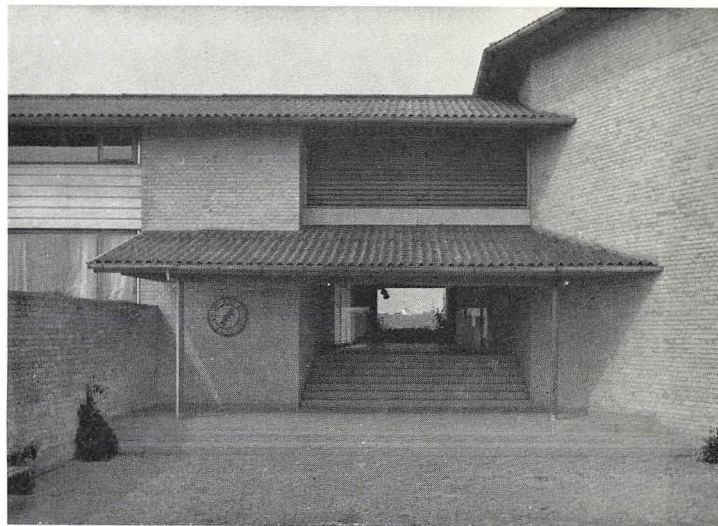
tilgang af aspiranter gør det yderligere vanskeligt at dispensere. Der er hvert år et rigeligt antal ansøgere, der opfylder aldersbetingelserne. Aspiranter med real-, præliminær- eller studentereksamen må på grund af aldersbestemmelserne som regel vente et, to eller tre år, før de søger optagelse. Det anbefales, at de rådfører sig med seminariet om, hvilken beskæftigelse de bør søge i ventetiden. Almindeligvis vil man fra seminariets side tilråde en beskæftigelse, der ligger længst muligt borte fra skolegang og lærebøger, og principielt tilrådes det de mandlige elever, at de aftjener deres værnepligt, inden de påbegynder uddannelsen på seminariet.

For hver af de to linier gælder følgende særlige betingelser:

Den 4-årige linie.

Til optagelse kræves, at den pågældende ansøger består en optagelsesprøve i følgende fag: Mundtlig dansk, skriftlig dansk, regning, kristendomskundskab, historie, geografi, naturhistorie, naturlære, matematik, musik og engelsk eller tysk. Karakteren i musik medregnes kun i prøveresultatet, hvis den er mindst $g \times$. Med hensyn til fordringerne i de enkelte fag ved optagelsesprøven henvises til side 26—27.

Ansøgere, der har bestået real-, præliminær-, pigeskole- eller studentereksamen med et efter ministeriets skøn tilfredsstillende

Hovedindgangen

resultat, kan dog optages, når de består optagelsesprøven alene i dansk, regning og kristendomskundskab. Fordringen i de tre fag ved denne begrænsede optagelsesprøve er de samme som ved den fulde prøve.

Ansøgere, der ved et skoleårs begyndelse er fyldt 20 år, og

som har gennemgået mindst 2 folkehøjskolekursus af hver 5 måneders varighed, eller såfremt de to kursus har været taget i sammenhæng, da af 8 måneders samlet varighed, kan optages, når de består optagelsesprøven alene i dansk, regning, matematik, naturlære og engelsk eller tysk. Fordringerne i de 5 fag er også ved denne prøve de samme som ved den fulde prøve.

Den 3-årige linie for studenter.

Til optagelse kræves, at den pågældende har bestået studentereksamen eller en hermed ligestillet eksamen på en efter seminariets skøn tilfredsstillende måde.

Af alle optagne studenter forventes det, at de skaffer sig forudsætninger i regning og kristendomskundskab, der svarer til fordringerne i de to fag ved optagelsesprøven på den 4-årige linie (se side 25—27).

Ansøgning om optagelse indgives på et skema, der fås på seminariet. Skemaet må være indsendt inden den 15. april.

Optagelse kan som regel kun ske ved undervisningsårets begyndelse i august måned.

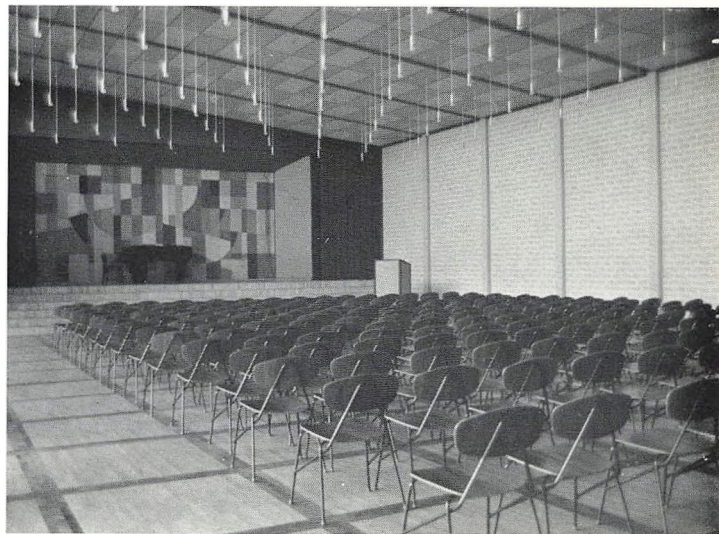
Optagelsesprøven og forberedelsen til den

Optagelsesprøven til den 4-årige linie afholdes på seminariet hvert år i slutningen af juni måned.

Indmeldelse til optagelsesprøven indgives på et skema, der fås på seminariet. Skemaet må være indsendt inden den 15. april.

De enkelte aspiranter er frit stillet med hensyn til, hvordan de arrangerer deres forberedelse til optagelsesprøven. Forberedelsen kan foregå på kursus, ved privat manuduktion eller ved

Festsalen

I forgrunden seminariet. I baggrunden Skive fjord med havnen

selvstudium. Langt de fleste aspiranter benytter dog kursusvejen, og det må frarådes, at man giver sig i kast med selv at arrangere forberedelsen uden nøje at have rådført sig med seminariet herom.

Skive seminarium har ingen ordinær forberedelsesklasse. Grunden hertil er, at der findes et forberedelseskursus til seminarierne på Krabbesholm højskole i Skive, og man har hidtil ikke fundet det rimeligt at oprette yderligere et kursus i samme by. Lignende kursus findes på højskolerne i Vrå, Støvring og Ask, og Skive seminarium får aspiranter fra dem alle. Mulighederne for optagelse er udelukkende afhængig af de pågældendes kvalifikationer og ikke af, hvor de har skaffet sig dem.

Aspiranter, der kun skal til optagelsesprøve i dansk, regning og kristendomskundskab (se side 13) har i mange tilfælde klarret forberedelsen selv, hvilket også ofte lykkes. Helt tilfredsstillende har denne ordning dog ikke virket, idet også disse aspiranter har behov for inden deres optagelse på seminariet at blive indført i mere modne arbejdsformer, end de kender fra skoletiden, og Skive seminarium indretter derfor hvert år under forbehold af tilstrækkelig tilslutning et 3 måneders kursus for denne gruppe aspiranter. Dette kursus begynder den 1. april og varer til prøven i juni. Kursuset omfatter ikke alene de tre fag, hvori aspiranterne skal prøves, men også emner fra de

øvrige fag, som skønnes at være af særlig betydning som grundlag for seminarieuddannelsen.

Til aspiranter, der selv arrangerer deres forberedelse, anbefaler seminariet nedenstående bøger som hjælpemidler. I flere af fagene kan dog adskillige andre bøger bruges.

J. M. Hertz: Bibelhistorie til brug ved forberedelse til seminariet.

Ludvig Schmidt: Lærebog i historie for mellemskolen I—II.

J. Byskov: Mindre lærebog i grammatik og retskrivning.

J. Byskov: Analyse- og diktatstykker.

S. Norrild: Dansk litteraturhistorie.

C. C. Christensen: Geografi for mellemskolen I—II.

Christensen og Krogsgaard: Atlas for mellemskolen.

Christensen og Krogsgaard: Atlas uden navne I—II.

Balslev og Andersen: Lærebog i zoologi til præliminæreksamen.

Gunnar A. Friisbæk: Botanikkens grundregler.

Rostrups flora.

Elin de Linde Sørensen: Regnebog for seminariernes præparandklasse.

A. Thyre: Regneopgaver fra seminariernes optagelsesprøve.

Th. Sundorph: Lærebog i fysik for seminarier.

Nygaard og Vester-Petersen: Aritmetik for mellemskolen og realklassen.

Nygaard og Vester-Petersen: Geometri for mellemskolen.

Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for mellemskolen og realklassen eller

Hansen-Christensen og Brüel: Tysk for mellemskolen og realklassen.

Oversigt over de enkelte obligatoriske fag, deres fordeling på uddannelsesstiden og deres afslutning

	4-årig linie				3-årig linie			Afslutning
	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	1. kl.	2. kl.	3. kl.	
Pædagogik og psykologi	×	×	×	×	×	×	×	Vidnesbyrd
Skriftlig dansk	×	×	×	×	×	×		Eksamen
Sproglig dansk	×	×			×	×		”
Dansk litteratur			×	×			×	Vidnesbyrd
Regning	×	×			×			Eksamen
Kristendomskundskab	×	×	×	×	×	×	×	Vidnesbyrd
Historie m. samfundslære			×	×			×	”
Naturhistorie	×	×	×		×	×		Eksamen
Geografi	×	×			×	×		”
Naturlære	×				×			”
Formning	×	×	×		×	×	×	Standpunktskarakter
Skrivning	×				×			”
Musik	×	×	×	×	×	×	×	”
Gymnastik	×	×	×	×	×	×	×	”
Håndgerning (for kv. elever)	×	×	×	×	×	×	×	”
Engelsk eller tysk	×	×			×			Eksamen

Seminariets fagkreds og timeplan

Undervisningen på seminariet omfatter følgende tre grupper af fag:

- 1) Obligatoriske fag.
- 2) Liniefag.
- 3) Fri læsning.

OBLIGATORISKE FAG

En oversigt over de obligatoriske fag er vist på side 17. Disse fag skal følges af alle elever. Matematiske og nysproglige studenter er dog fritaget for henholdsvis naturlære og det fremmede sprog. Efter nærmere regler kan elever fritages for kristendomskundskab, gymnastik, håndarbejde og musik.

Til alle mandlige elever tilbydes i en af seminariets klasser et kursus i maskinskrivning i de timer, der svarer til de kvindelige elevers håndgerningstimer. For kvindelige elever er der mulighed for at få maskinskrivningskursus som fri læsning.

Instrumentalmusik.

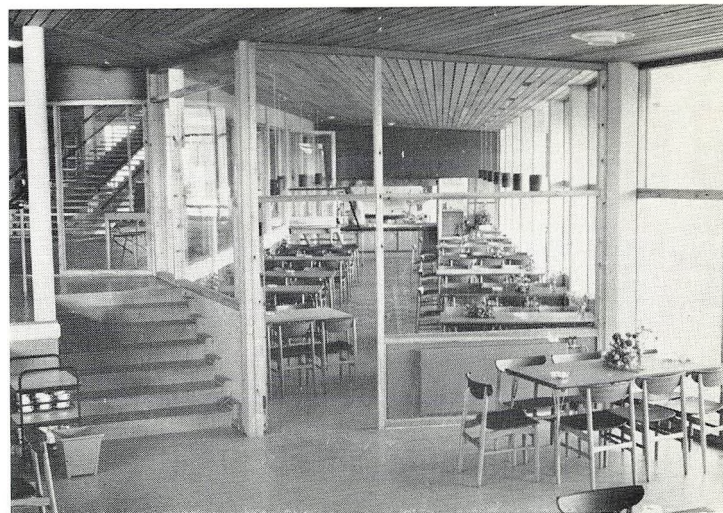
Til alle elever, der deltager i musikundervisningen, gives en ugentlig times undervisning i instrumentalmusik. Instrumentet er normalt violin, men de elever, der har de fornødne forudsætninger herfor, kan i stedet vælge klaver. Det ikke valgte

instrument kan medtages som frivilligt undervisningsemne, ligesom orgel kan medtages som frivilligt emne.

Praktisk skolegerning.

Praktisk skolegerning hører sammen med pædagogik og psykologi til seminariets hovedfag. Når dette ikke findes på over-

Dagligstue og kantine

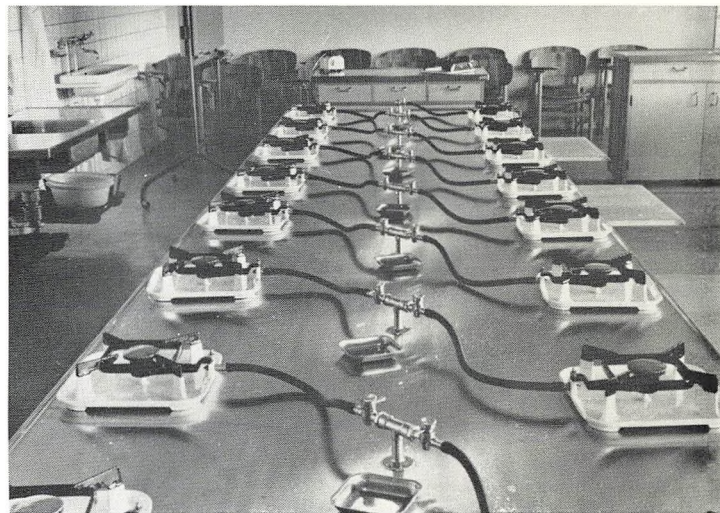
sigten på side 17, skyldes det, at undervisningen i dette fag på Skive seminarium tilrettelægges som koncentrerede kurser, ialt 5—6 i løbet af seminarietiden, hvert kursus på 3 uger.

I disse perioder suspenderes den almindelige undervisning i de forskellige fag, og eleverne i de klasser, perioden omfatter, fordeles på kommuneskolerne i Skive by og nærliggende landkommuner, således at de enkeltvis eller parvis følger en bestemt lærer og overværer og deltager i undervisningen i de forskellige klasser og fag. Der drages omsorg for, at hver elev i løbet af sin seminarietid kommer til at arbejde med så mange fag, klasse-trin og skoleformer som muligt.

I tilfælde, hvor der er særlig begrundelse derfor, kan der blive tale om at tilbringe en periode ved en højskole, en ungdomsskole eller en skole under børneforsorgen.

I tiden mellem de nævnte perioder gives der i pædagogik-undervisningen en gennemgang af de forskellige fags metodik, jævnlig anskueliggjort ved demonstration med børn.

Så længe lærermangelen varer, er der mulighed for, at eleverne i en periode i uddannelsestiden kan få lejlighed til at virke på egen hånd som vikarer i ledige embeder i folkeskolen.

Skolekøkkenet

LINIEFAG

Udenfor de obligatoriske fag skal alle elever vælge et såkaldt liniefag, hvori de bliver uddannet til lærere. Liniefaget dyrkes gennem alle tre år på studenterlinien og gennem de tre sidste år på den 4-årige linie. Liniefagets timetal er ret stort (5—7 ugentlige timer), men dette betyder ikke, at der i og for sig

stiles efter større kvalifikationer i dette fag end i de obligatoriske, men det skyldes, at alle de fag, der kan vælges som liniefag, er store og krævende fag, der fordrer rigelig tid, hvis forsvarelig uddannelse skal opnås.

På Skive seminarium tilbydes for tiden i hvert fald nedenævnte liniefag, hvoriblandt hver elev kan vælge ét, men under forudsætning af fornøden tilslutning vil også andre fag kunne optages som liniefag. Ud for hvert af de nævnte fag er i parentes anført, hvorledes de afsluttes.

- 1) Engelsk (Eksamen).
- 2) Tysk (Eksamen).
- 3) Regning og matematik (Eksamen).
- 4) Sløjd (Standpunktskarakter og vidnesbyrd).
- 5) Husgerning (Standpunktskarakter og vidnesbyrd).
- 6) Ungdomsundervisning (Vidnesbyrd).
- 7) Dansk (Vidnesbyrd).
- 8) Historie (Vidnesbyrd).
- 9) Naturhistorie (Eksamen).
- 10) Musik (Vidnesbyrd).

Det vil bemærkes, at nogle af liniefagene i forvejen findes i den obligatoriske fagkreds. Når de desuagtet er optaget som

liniefag, er hensigten ad denne vej at kvalificere til særlige undervisningsopgaver, som den obligatoriske uddannelse ikke fører frem til.

Fordeling af eleverne til liniefag sker efter elevernes eget valg inden for de ved seminariet oprettede hold. Forudsætnin-

Biblioteket

gen for oprettelse af et liniehold er tilslutning fra et rimeligt antal elever, mindst 5, men helst ca. 10.

FRI LÆSNING

De sidste to år af uddannelsestiden kan eleverne deltage i en fri læsning i eet eller flere interesseområder indenfor seminariets fagkreds.

Den frie læsning er ikke tilrettelagt med direkte sigte mod lærergerning i det fag eller emne, der vælges, men som et personligt interessestudium, der skal tilskynde eleverne til fortsat beskæftigelse med pædagogiske, faglige eller almenkulturelle emner, og som tillige skal stimulere og befæste den selvstændige arbejdsform, der tilstræbes på seminariet.

På Skive seminarium dyrkes for tiden følgende emner i fri læsning: Fransk, latin, engelsk, tysk, matematik, dramatik, litteratur, manuelle arbejder, idræt, musik, tegning, naturfag, skemalægning, metodik, specialundervisning og filosofi.

AFSLUTNINGSKURSUS

I afgangsklasserne har eleverne kun eksamen i liniefag. I de uger i skoleårets slutning, da andre klasser går til eksamen,

Forhaven

og da der som følge heraf er lærere optaget, indlægges en række mindre kurser i emner, der ikke har været behandlet i den ordinære undervisning, såsom betjening af smalfilmsapparat, brugen af tekniske undervisningsmidler, karaktergivning, fremstilling af undervisningsmateriel m. fl.

AFGANGSBEVIS

(Udvalgte fag)

Født den _____ år _____ (by eller sted og nr.)

Bor i nr. _____ st.

afsluttet læreruddannelsen

Læreren og lærerens fader eller moder

Udvalgte fag gennemgik den følgende udførelse:

I tilfælde af distriktnes arbejde (se afsnit 14):

I tilfælde af distriktnes arbejde (se afsnit 14):

Personlig og orkelept

Omme (herunder)

Skoleledelse

Historie med skoleledelse

Læreren		Læreren	
færdigheder		færdigheder	
Verdlig dansk	_____	Tegning	_____
Samtidig dansk	_____	Håndtegning	_____
Regning	_____	Musik	_____
Naturhistorie	_____	Violoncelle	_____
Samfundslære	_____	Klavertast	_____
Historie	_____	Musikundervisning	_____
Engelsk	_____	Læremetoder	_____
Fysik	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Distriktnes fag vedtaget af den følgende udførelse i følgende tilfælde:
og herunder følgende færdigheder:

Distriktnes fag vedtaget af den følgende udførelse i følgende tilfælde:
og herunder:

Den distriktnes fag i _____ _____

I tilfælde af eventuelt særlige afslutninger:

Distriktnes fag vedtaget af den følgende udførelse:

TILLEGSPRØVER

Fag	År	Bedømmelse	Skikket	Underskrift

10. 10. 1954

AFGANGSBEVIS

Inden udgangen af 2. klasse (for studenterlinien 1. klasse) skal seminariet udskille afgjort uskikkede elever. Praktisk talt altid lykkes det dog at få sådanne elever til selv at forstå, at lærergerningen ikke er det rette for dem. Egentlige bortvisninger er meget sjældne.

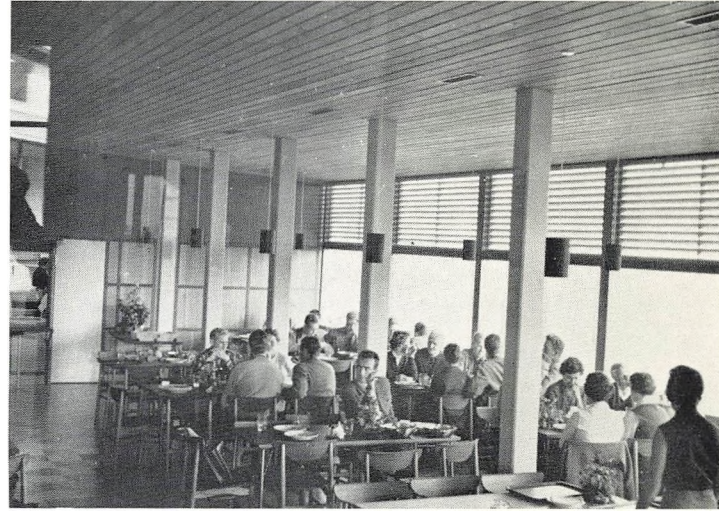
Ved slutningen af sidste klasse afgør lærerrådet, om de enkelte elever har bestået lærerprøven.

Til hver dimittend udfærdiges et afgangsbrev, der i den ydre form afviger stærkt fra de traditionelle eksamensbeviser. På side 22 vises en formindsket gengivelse af skemaet for afgangsbrevet.

Elevforening og elevråd

Seminariets elever har dannet en forening, der har til formål at varetage elevernes interesser og stimulere det indbyrdes kammeratskab ved arrangementer af faglig, kulturel og underholdende art.

Elevforeningens bestyrelse danner seminariets elevråd, der er tilsluttet seminarieelevernes landsråd. Alle elever er medlemmer af landsrådet. Dette medlemsskab giver blandt andet følgende fordele: rejserabatordning, rabat ved køb af forskellige pædago-

Prokøst i kantinen

giske tidsskrifter, vandrekort m. m. samt ret til at deltage i stævner både i ind- og udland.

Bestyrelsen planlægger en række arrangementer i årets løb: foredrag, diskussioner, udflugter, hyggeaftener, fester, amatørkomedier o. s. v. Desuden formidler elevforeningen værelsesanvisningen og køb og salg af brugte lærebøger.

Det daglige liv på seminariet

Seminariets skoleår begynder omkring midten af august og slutter i juni måned.

Den daglige undervisning begynder i de fleste tilfælde kl. 8.05 og slutter i de fleste tilfælde kl. 14. Herfra gives dog af skemamæssige grunde undtagelser. Timerne i fri læsning ligger således om eftermiddagen eller om aftenen, for at der derved kan åbnes mulighed for samlæsning mellem flere klasser.

I frikvartererne er der myldrende liv i aulaen og i godt vejr i grønnegården og i parkanlæggene. Elever og lærere drøfter fælles problemer. I frokostpausen er hver plads i kantinen og den tilstødende dagligstue optaget. En del af eleverne spiser varm mad. Der serveres en varm ret for 2,25—2,50 kr. Andre har medbragt mad, og hertil kan købes kaffe, the, mælk og andre drikkevarer. I det hele er kantinen og dagligstuen en overordentlig værdifuld ramme om kammeratskabet. Dagen igennem finder man større eller mindre grupper, der udfylder en mellemtime med en passiar over en kop kaffe.

I mellemtimer og om eftermiddagen finder man tit elever i biblioteket, beskæftiget med læsning eller skriftligt arbejde. Om aftenen er der jævnligt arrangementer på seminariet: møder, fester, foredrag, hyggeaftener, musik, sport m. m. Eleverne kan

forsåvidt tilbringe hele deres fritid i seminariebygningen, hvis de ønsker det.

Kl. 9 hver dag synges der morgensang i festsalen. Enkelte dage er salen fyldt til sidste plads, og andre dage er der kun ret få elever og lærere til stede. Dette skyldes, at der som oftest er en eller flere klasser til praktik udenfor seminariet. En del af året er nogle af klasserne „på græs“, d. v. s., deres elever er ude som vikarer i ledige lærerembeder forskellige steder i landet. Det kan også hænde, at en klasse er på ekskursion, lejrskole, studierejse el. lign. En særskilt grund til det svingende elevtal er dog de såkaldte skemafri dage. En dag i hver uge, første gang en mandag, derefter en tirsdag o. s. v., er skemaet suspenderet for de ældre klasser. I enkelte tilfælde placeres en ekskursion på en sådan dag, men i de fleste tilfælde står dagene til elevernes egen rådighed til større arbejdsopgaver, udfærdigelse af rapporter o. s. v.

Hvad koster uddannelsen?

Undervisningen på seminariet koster for tiden 1000 kr. om året, hvoraf dog staten yder 600 kr. i tilskud til hver elev. Beløbet erlægges i rater efter aftale med elevforeningen. I en-

kelte særfag betales nogle mindre afgifter. På grund af stigende udgifter på alle områder, må en forhøjelse af undervisningsafgiften forudses. For deltagelse i optagelsesprøven betales et gebyr på 25 kr. Hvad der af seminariet indkøbes af undervisningsmateriel o. lign. til eleverne, og hvad seminariet iøvrigt bekoster for eleverne, bogføres på den såkaldte udlægskonto, hvis samlede beløb fordeles på eleverne. Iøvrigt anskaffer eleverne selv bøger og andet undervisningsmateriel. De samlede udgifter hertil kan sættes til 3—400 kr. om året.

Amtsunderstøttelse.

En del af landets amter yder understøttelse til seminarieelever. Denne støtte søges hos skolerådet i det amt, hvor forældrene er bosiddende. Understøttelsen kan udgøre fra 50 kr. til 3—400 kr. om året.

Legater.

Til Skive seminarium er knyttet enkelte legater, hvorom oplysninger kan fås på seminariet. Iøvrigt findes mange legater, som kan søges af seminarieelever. Oplysning herom fås ligeledes på seminariet.

Ungdommens uddannelsesfond.

Gennem ungdommens uddannelsesfond har seminarieelever adgang til at søge stipendier og rentefri studielån.

De beløb, der tildeles de enkelte elever, kan variere stærkt, alt efter de pågældendes trang, men for de mest trængende elever kan der blive tale om beløb, som vil kunne dække størsteparten af udgifterne ved studiet.

Indstilling om fordeling af stipendier og lån foretages af et udvalg af lærerrådet med bistand af repræsentanter valgt af eleverne.

Dansk studiefond

yder billige lån til seminarieelever i de to sidste studieår. Ansøgningsskema fås på seminariet.

Kost og logi.

Elevforeningen søger at anvise værelser i Skive by til de elever, der måtte ønske det. Gennemsnitsprisen for et centralopvarmet værelse er 70—80 kr.

Fordringerne ved optagelsesprøven

er af undervisningsministeriet fastsat således:

DANSK

Mundtlig

Der kræves tydelig og forstandig oplæsning af en forelagt tekst, som eksaminanden får lejlighed til at gennemlæse inden oplæsningen. Eksaminanden prøves i elementært kendskab til formlæren og sætningslæren.

Der kræves læst 10 danske digterværker fra ældre og nyere tid. Heri kan også indgå værker fra den øvrige nordiske litteratur.

Skriftlig

Stil. Eksaminanden får valget mellem 3 emner af almen art. Der gives 4 timer til besvarelsen. Ved bedømmelsen lægges der særlig vægt på eksaminandens evne til at forme sit sprog og disponere stoffet.

Diktat. Der prøves i et ret vanskeligt stykke prosa, således at der dikteres i 50 minutter og gives 10 minutter til gennemsyn. Af skille tegn dikteres kun punktum.

REGNING

Der kræves sikkerhed i regning med hele og brudne tal, metersystemet, procentregning, simpel handelsregning, forholdsregning, delingsregning, simpel blandingsregning, simpel rente, aktier og obligationer, beregning af flader (kvadrat, rektangel, parallelogram, trekant, cirkel og cylinderflade) og af legemer (ret prisme og cylinder).

Til den skriftlige prøve gives mindst 4 af hinanden uafhængige opgaver, hvoraf 1 med rene tal. Der gives 3 timer til besvarelsen.

KRISTENDOMSKUNSKAB

Der kræves sikkert kendskab til den elementære bibelhistorie, tilegnet ved læsning af en større fremstilling.

Prøven skal vise eksimanandens evne til at genfortælle stoffet og hans forståelse af den historiske sammenhæng. Der kræves ikke ordret gengivelse eller fortolkning.

HISTORIE

Der kræves sikkert kendskab til verdenshistorien og Nordens historie i hovedtræk, tilegnet ved læsning af en fremstilling på ca. 300 sider.

GEOGRAFI

Eksaminanden må have kendskab til landenes natur- og kulturforhold med særlig vægt på Norden og Europa og i forbindelse hermed til de for forståelsen nødvendige elementer af den almindelige geografi, således jordens bevægelser, terrænformer, havene, havstrømme, klimatiske forhold og plantebælter.

Eksaminanden må vise sikkerhed i det almindelige navnestof og må kunne benytte kort og globus.

NATURHISTORIE

I zoologi kræves ret fyldigt kendskab til de vigtigste typer indenfor dyrerigets hovedgrupper.

I botanik kræves sikkerhed i ordnet beskrivelse af højerestående planter, og eksaminanden må kunne bruge flora. Eksaminanden må kende de almindeligste vedplanter og urteagtige planter ved navn og

have kendskab til de almindeligste plantefamilier. Elementært kendskab til planternes stofomsætning kræves.

Hver eksaminand prøves både i zoologi og botanik.

NATURLÆRE

Der kræves et på forsøg grundet elementært kendskab til almindelige fysiske fænomener og begreber.

Stoffet omfatter: Måling af længde, areal og rumfang, vejning, vægtfylde, tryk i vædsker, Arkimedes lov, luftens tryk, Mariottes lov, inertiens lov, kræfters sammensætning og opløsning, vægtstangsreglen, tyngdepunkt, arbejde, trisser, talje, vinde, varmelærens grundelementer (udvidelse ved opvarmning, termometre, varmens udbredelse, smeltning, fordampning, kogning, dampmaskinen), magnetisme, statisk elektricitet, elektrisk strøm, spænding og modstand samt deres indbyrdes afhængighed, elektromagnetisme og dens anvendelse, induktion, dynamo og motor, elektrisk belysning, grundelementer af lydlæren og af lyslæren.

MATEMATIK

I aritmetik kræves sikkert kendskab til de fire regningsarter med positive og negative hele tal og brøker, potens med hel eksponent (positiv, 0 og negativ), ligninger af 1. grad med 1 og 2 ubekendte (også med bogstavkoefficienter), forhold og proportioner, kvadratrods, kvadratisk ligning, en ligning af 1. grad med 2 ubekendte sammen med en sådan af 2. grad, praktisk logaritmeregning, differens- og kvotientrækker.

I geometri kræves sikkert kendskab til den rette linies og planens grundegenskaber, vinkler, parallelle linier, trekanter (kongruens, lige-

og uligestorhed af sider og vinkler), skrålinier, parallellogrammer, trapez, cirklen, vinklens afhængighed af cirkelbuer, areal af polygoner, ensvinklede trekanter, retvinklet trekant, geometriske steder og konstruktioner.

ENGELSK ELLER TYSK

Der kræves god udtale og elementær kendskab til sprogets grammatik. Der opgives statarisk 75 ns. lettere prosastof.

Der prøves i:

- 1) oplæsning og oversættelse af et stykke af de opgivne tekster,
- 2) grammatisk forståelse gennem lettere samtaleøvelser eller sætningsdannelse,
- 3) et lettere stykke ekstemporal.

MUSIK

Der kræves elementær musikalsk viden og kunnen. Der aflægges prøve i sang samt violin- eller klaverspil.

Sang. Indenfor et pensum af mindst 20 lettere salmer og sange prøves eksaminanden i sang. Der lægges vægt på, at der synges rytmisk rigtigt og rent. Endvidere prøves i gengivelse af en lettere rytmisk opgave, gengivelse af foresungne intervaller samt i nedskrivning af en overvejende trinvis musikdiktat.

Violin- eller klaverspil. Der prøves i lettere skalaer og treklange samt i een eller flere melodier fra pensum. Eksaminander i violinspil spiller endvidere efter eget valg en af disse udenad. Den elementære teknik (instrumentets holdning, bueføring, håndstilling o. s. v.) skal være tilegnet. Eksaminander med særlige forkundskaber kan desuden spille et selvvalgt stykke.